

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 14. december 2009
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2009-792-1114
Dok.: LOJ42211

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 189 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. november 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Brian Mikkelsen

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 189 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes kommentere artiklen ”DF: Fængsler skal ikke være ferie” fra www.Berlingske.dk den 3. november 2009 og oversende den undersøgelse, som er nævnt i artiklen til Retsudvalget.”

Svar:

1. Af artiklen nævnt i spørgsmålet fremgår det, at der er foretaget en ny undersøgelse fra Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, hvor en gruppe unge kriminelle giver udtryk for, at de oplever fængselsopholdet som ”afslappende” og som at have ”sommerferie”.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at den omtalte undersøgelse ”Ungdomskriminalitet, socialpolitik og socialpædagogik” er foretaget af Inge M. Bryderup. Undersøgelsen er endnu ikke udgivet, men udkommer på Forlaget Klim(Århus) i 2010. Kriminalforsorgen har imidlertid haft lejlighed til at gennemlæse undersøgelsen i forbindelse med besvarelsen af nærværende spørgsmål.

Det er Direktoratet for Kriminalforsorgens opfattelse, at der i artiklen generelt synes at være en ensidig fremstilling af de unges fængselsoplevelser. Af selve undersøgelsen fremgår, at flere af de unge giver udtryk for, at de oplever et fængselsophold som en temmelig barsk oplevelse, og at det i den forstand har været en afskrækkende oplevelse for dem.

Undersøgelsen er baseret på interviews med 14 unge, som har begået kriminalitet og i den forbindelse har været i fængsel eller arresthus og/eller er blevet idømt en ungdomssanktion. De interviewede unge kommer fra hele landet, og udvælgelsen af disse er foregået ved kontakt til personale på institutioner eller ved, at unge, som allerede er blevet interviewet til undersøgelsen, har spurgt nogle af deres bekendte, om de vil deltage. Der kan således ikke siges at være tale om interviews med et repræsentativt udsnit af de unge.

De unge, der indgår i undersøgelsen, var i alderen 18-21 år, og flertallet af dem boede på en ungdomspension eller i egen bolig på interviewtidspunktet. Ingen af de unge var altså i fængsel på interviewtidspunktet, og deres erfaringer med fængselsophold er således ikke baseret på aktuelle oplevelser.

2. Direktoratet for Kriminalforsorgen har i øvrigt oplyst, at der p.t. foretages interviews med unge varetægtsfængslede under 18 år, som opholder sig i danske arresthuse eller arrestafdelinger på fængsler. Interviewene bliver foretaget som led i en undersøgelse foretaget af ph.d. stipendiat Tea Torbenfeldt Bengtsson, SFI – Det Nationale Forskningscenter for velfærd. Det forventes, at denne undersøgelse kan være med til at belyse, hvordan unge aktuelt oplever et ophold i arresthus, og dermed bidrage til et mere nuanceret billede af de unges oplevelser af et ophold i fængsel/arresthus. Direktoratet er ikke bekendt med, hvornår undersøgelsen forventes offentliggjort.

3. Det fremgår af FN's Børnekonventions artikel 37 b, at anholdelse, tilbageholdelse eller fængsling af unge under 18 år skal følge lovens forskrifter og kun må bruges som en sidste udvej og for det kortest mulige passende tidsrum, og at en enhver ung under 18 år, der er berøvet friheden, skal holdes adskilt fra voksne, medmindre en sådan adskillelse ikke anses at tjene den unges tarv.

I overensstemmelse hermed vil unge lovovertrædere under 18 år, der varetægtsfængsles eller skal afsone en ubetinget frihedsstraf, som udgangspunkt blive placeret uden for fængsler og arresthuse. De sikrede sociale institutioner skal således i videst muligt omfang benyttes som varetægts-surrogat, og det er udgangspunktet, at unge dømte under 18 år anbringes på behandlingsinstitution eller lignende efter straffuldbyrdelseslovens § 78, medmindre afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod at anbringe dem uden for fængsel eller arresthus.

Der er således kun få indsatte under 18 år i Kriminalforsorgens institutioner. Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at det gennemsnitlige daglige belæg af unge, som afsonede en frihedsstraf i fængsel eller arresthus, var ca. 8 i 2006, ca. 6 i 2007 og ca. 7 i 2008.

Det gennemsnitlige daglige samlede belæg af unge anholdte og varetægtsfængslede i fængsler og arresthuse var ca. 10 i 2006, ca. 9 i 2007 og ca. 13 i 2008.

Kriminalforsorgen har endvidere taget forskellige tiltag over for de unge, som alligevel bliver varetægtsfængslet eller afsoner i Kriminalforsorgens institutioner.

Ved placeringen af unge varetægtsarrestanter skal der efter bekendtgørelse nr. 390 af 17. maj 2001 om behandlingen af 15-17-årige, der anbringes i Kriminalforsorgens institutioner, tages hensyn til institutionens aktuelle belægssammensætning og mulighederne for at iværksætte særlige behandlingsprogrammer. Den unge skal placeres på en afdeling, hvor hensynet til at beskytte den unge mod uheldig påvirkning fra medindsatte bedst tilgodeses, og den unge må ikke uden godkendelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen dele opholdsrum med indsatte over 17 år. Personalet skal løbende overveje, om der er indsatte, som den unge kan have fællesskab med, og hvis dette ikke er muligt i den pågældende institution, skal det overvejes at overføre den unge til en institution, hvor dette kan lade sig gøre.

Unge varetægtsfængslede fra Københavnsområdet placeres på en afdeling i Vestre Fængsel, hvor de kan skærmes i forhold til de øvrige indsatte, og hvor de har mulighed for egen gårdtur og fællesskab. Der er tilknyttet en pædagogisk assistent til afdelingen, og de unge har derudover adgang til en gymnastiksal og eget opholdsrum, hvor man samler de unge hver dag.

Unge, som skal afsone en fængselsstraf i fængsel, anbringes som udgangspunkt i åbent fængsel. Ved anbringelsen placeres den unge efter en konkret vurdering på en afdeling, hvor fællesskab med de øvrige indsatte er i overensstemmelse med den pågældendes tarv, og hvor hensynet til at beskytte den unge mod uheldig påvirkning bedst tilgodeses. Institutionen er forpligtet til at føre et særligt tilsyn med de unge og herunder være opmærksom på, at den unge ikke udsættes for uheldig påvirkning fra medindsatte. Institutionen skal mindst hver 14. dag drøfte den unges forhold og vurdere, om der er grundlag for at foretage ændringer med hensyn til placering.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har desuden etableret en ordning, som skal gøre det muligt at anbringe unge i en særlig afdeling med personale, der er uddannet til at tage sig af dem. Kriminalforsorgen har i september 2009 åbnet en særlig afdeling i Statsfængslet i Jyderup for unge, der skal afsone i åbent fængsel. De unge har egne aktivitetsrum og bliver tilbudt socialpædagogisk støtte i form af en tværfaglig indsats, idet der til afdelingen udover uniformeret personale er tilknyttet socialpædagoger, psykologer, socialrådgivere eller andre relevante fagpersoner. Med disse tilbud forventer Kriminalforsorgen at imødekomme de særlige behov hos

de unge og mindske de ulemper, der kan være ved placering på særlige ungdomsafdelinger.

Unge, der skal afsone i lukket fængsel, anbringes fortrinsvis i en særlig afdeling for unge i Statsfængslet i Ringe.